

Teologian maisterin osallistumistodistus / portfolio pappisvihkimystä varten – Ohjeet opiskelijalle

Piispainkokous päätti 11.9.2013, että papiksi vihkimistä tai lehtorin oikeuksia hakevan on 1.1.2015 alkaen liitettävä hakemukseensa todistus osallistumisesta seurakunnan toimintaan (*Kirkon säädöskokoelma 113 § 7*). Tarkoituksena on rohkaista pappisvirkaan opiskelevaa tekemään jo etukäteen opintoja, taitoja, persoonallista kasvua ja hengellistä elämää koskevia suunnitelmia ja valintoja, jotka tukevat pappisidentiteetin kehittymistä ja kasvua kirkon työn ammattilaiseksi.

Todistukselle ei ole olemassa tarkasti määrättyä muotoa. Suositeltavinta on tehdä ns. osaamisportfolio, johon vihkimystä hakeva kokoaa aineistoa, jolla hän kuvaa osallistumistaan seurakunnan toimintaan ja sen ja opintojen myötä kehittyneitä osaamistaan. Hyvä portfolio muodostaa luontevan pohjan ennen pappisvihkimystä käytävillä keskusteluille vihkivän piispan, tuomiokapitulin edustajien, rekrytoivan seurakunnan tai järjestön kanssa. Hallinnollisesti dokumentti tarvitaan siinä vaiheessa, kun asiakirjoja kootaan pappisvihkimystä varten. Hiippakunnissa on erilaisia käytäntöjä, miten rekrytointihaastattelut ja tuomiokapitulille esittäytymiset etenevät. Tutustu oman hiippakuntasi käytäntöön ja toimi sen mukaan.

Mikä on portfolio?

Portfolio on luonteeltaan itsenäisesti koottu "ansiokansio", joilla kuvataan seurakuntaelämän tuntemusta haettaessa pappisvihkimystä. Portfolioon kuuluu menetelmänä tietty vapaamuotoisuus, ja se sisältää erilaisen dokumentaation (esim. todistukset) lisäksi myös omakohtaista sanallista pohdintaa.

Portfolion tarkoituksena on osoittaa henkilökohtainen osaaminen ja asiantuntijuus. Se on edustava kokoelma sellaisia kokemuksia ja pohdintoja sekä mahdollisia näytteitä, jotka tarkoituksenmukaisesti osoittavat osaamista ja saavutuksia. Portfoliosta voi olla hyötyä myös tulevissa työpaikan hauissa, sillä sen avulla voi todentaa monipuolisesti osaamistaan.

Portfolion sisältö

Ennen pappisvihkimystä koottavaan portfolioon sisällytetään erilaista aineistoa, jolla kuvataan osaamista sekä kokemusta seurakunnan / kirkon erilaisissa tehtävissä seurakuntalaisena, vapaaehtoisena tai työntekijänä. Luterilaisen pappisviran ytimessä on jumalanpalveluselämän johtaminen seurakunnan edessä. Tätä osaamista papilta edellytetään heti ensimmäisestä työpäivästä alkaen. Sen vuoksi on erityisen tärkeää, että portfolioissa kuvataan käytännön kokemuksia, osallistumista ja osaamista luterilaisesta jumalanpalveluselämästä.

Portfoliossa on hyvä kuvata myös muuta luterilaisen seurakuntaelämän kokemusta ja osaamisen kehittymistä. Papin tehtävien kannalta luontevia tehtäväalueita ovat esimerkiksi julistus, kasvatus, diakonia, sielunhoito, lähetys ja musiikki.

Osaaminen voi kehittyä eri rooleista käsin. Seurakuntaelämään osallistuminen voi olla osallistumista:

- seurakunnan kokoavaan toimintaan,
- hengelliseen ohjaukseen, retriittiin, mentorointiin tai muuhun vastaavaan henkilökohtaiseen kasvuprosessiin,
- seurakunnan vapaaehtoistoimintaan,
- seurakunnan luottamushenkilön tehtävään tai
- työhön seurakunnassa
- sellaisessa järjestön toiminnassa, jolla on linkki kirkon perustehtävään (esim. kansainväliset tehtävät, diakonia, kristillinen kasvatus, julistustyö)

Portfolion tekeminen

Omaehtoinen pohdinta ja kokemusten reflektointi kuuluvat portfolion luonteeseen. Pohdinnassa voi hyödyntää esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

1. *Miten olet perehtynyt luterilaiseen jumalanpalvelus- ja hartauselämään osallistujan, vapaaehtoistoimijan tai seurakunnan työntekijän roolissa ja miten arvioit osaamistasi?*
2. *Miten olet perehtynyt luterilaiseen seurakuntaelämään osallistujan, vapaaehtoistoimijan tai seurakunnan työntekijän roolissa? Millaista osaamista sinulle on tämän pohjalta kertynyt?*

Hyvän peilin omien kokemusten ja osaamisen arviointiin muodostavat kirkon hengellisen työntekijän ja erityisesti papin työn ydinosaamiskuvaukset. Ne löytyvät evl.fi-sivuston Plus-osion kohdasta Koulutus ja työelämä: <https://evl.fi/plus/koulutus-ja-tyoelama/kirkon-ammattit/kirkon-tyontekijan-ydinosaaminen>

Dokumentteja luettaessa on syytä ottaa huomioon, että kuvaukset on kirjoitettu koko ammattikunnan ydinosaamisen näkökulmasta. Niitä ei pidä lukea kuvauksena papiksi vihityltä odotettavasta osaamisesta. Uraansa aloittavalla papilla oletetaan olevan osaamista kuvauksen eri osaamisalueilta, mutta työuran aikana osaaminen tulee vielä kehittämään, laajenemaan ja syventymään.

Portfolion tekemisestä voi tiedustella lisätietoa seuraavilta tahoilta:

- tuomiokapitulit (hiippakuntadekaanit tai pastoraalikoulutuksesta vastaavat, yhteystiedot hiippakuntien sivuilla: <https://evl.fi/tietoa-kirkosta/kirkon-organisaatio/hiippakunnat>),
- yliopistojen työelämäyhteyksien vastuuhenkilöt
- piispainkokouksen teologinen sihteeri Anna-Kaisa Inkala (anna-kaisa.inkala@evl.fi)

Kenelle portfolio esitetään?

Portfolio on edellytys pappisvihkimyksen saamiselle Suomen ev.-lut. kirkossa. Se tulee esittää tuomiokapitulille, kun tutkitaan teologian maisterin edellytyksiä pappisvihkimystä varten. Käytännössä se on hyvä esittää mahdollisen tulevan työnantajan edustajalle jo siinä vaiheessa, kun ollaan ensimmäistä kertaa keskustelussa pappisvihkimyksen mahdollisuudesta, siis joko hiippakunnan, seurakunnan tai kristillisen järjestön edustajalle.